

Bærum Kirkelige Fellesråd
Postboks 484
1302 SANDVIKA

J. nr. 136/1
arkiv: 15

Deres ref.:

Vår ref.:
18/204368/JKD

Dato:
20.09.2018

Overføring av tilskudd til Den norske kirke - del 2 - 2018

Etter avtale overføres resterende 40% av tilskuddet til Bærum kirkelige fellesråd for 2018. Tilskudd for 2018 er tilskudd til administrasjon av Den norske kirke i Bærum og vedlikehold av kirkebygg.

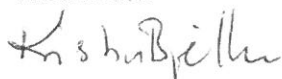
Til sammen for året 2018 utgjør dette kr 47 211 931,- hvorav kr 500 000,- er øremerket vedlikehold av orgler i Jar, Høvik, Snarøya og Tanum kirker og kr 600 000,- er øremerket til kjøp av IT-tjenester.

Tilskuddet er justert med prisvekst på 2,1% for 2017, og kompensert for resultatet av lønnsoppgjøret i 2017.

Av totalsummen på kr 47 211 931,- utgjør 40% kr 18 884 772,- som overføres til konto 8380.08.65282.

Den norske kirke mottar i tillegg bidrag i form av FVD tjenester for til sammen 10 361 829,- i henhold til tjenesteavtale med Bærum kommune.

Med hilsen

Kristin Bjelke
tjenesteleder

Jorunn K. Drabløs
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ikke signatur

Kirkelige fellesråd i Bærum
Postboks 484
1320 Sandvika

Dato: Drammen, 08.10.2018
Referanse: 782/2018
Saksbehandler: Shweta Garg
Dir. tlf. nr: 920 51 570

J.nr. 146/18
arkiv: Regnskap

UAVHENGIG REVISORS BERETNING VEDRØRENDE KOMPENSASJONSOPPGAVE FOR MERVERDIAVGIFT

Konklusjon

Vi har revidert Kirkelige fellesråd i Bærum sin kompensasjonsoppgave for 4. termin 2018 som viser et kompensasjonsberettiget beløp på kr 444 442. Oppstillingen er utarbeidet av ledelsen på bakgrunn av lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner og tilhørende forskrift.

Etter vår mening er Kirkelige fellesråd i Bærum omfattet av kompensasjonsordningen og det oppgitte beløpet kompensasjonsberettiget i henhold til lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner og tilhørende forskrift.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av kompensasjonsoppgaven*. Vi er uavhengige av fellesrådet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for oppstillingen

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av kompensasjonsoppgaven i samsvar med lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner og tilhørende forskrift, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en oppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av kompensasjonsoppgaven

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at kompensasjonsoppgaven som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på kompensasjonsoppgaven.

Hovedkontor - Drammen

Postadresse: Postboks 4197, N-3005 Drammen
Besøksadresse: Øvre Eiker vei 14, N-3048 Drammen

Telefon: 409 10 200

Org.nr: 985 731 098

post@bkr.no
www.bkr.no

Avdelingskontor - Hønefoss

Postadresse: Serviceboks 4, N-3504 Hønefoss
Besøksadresse: Osloveien 1, N-3511 Hønefoss

Telefon: 32 11 76 79
Telefaks: 32 12 50 30

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i kompensasjonsoppgaven, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Begrenset distribusjon

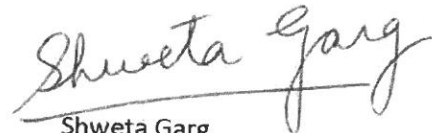
Kompensasjonsoppgaven er utarbeidet for å hjelpe kompensasjonsberettigede enheter med å oppfylle Skatteetatens krav. Som et resultat av dette anses ikke kompensasjonsoppgaven nødvendigvis å være egnet til andre formål. Vår uttalelse er kun beregnet på Kirkelige fellesråd i Bærum og Skatteetaten.

Buskerud kommunerevisjon IKS

Kirsti T. Finstad

Oppdragsansvarlig revisor, registrert revisor

Shweta Garg

statsautorisert revisor

Kirkelig fellesråd i Bærum
Rådhuset 5
1337 SANDVIKA

Dato: 02.10.2018

Vår ref: 18/02365-8

Deres ref:

Oslo bispedømmeråd har godkjent at Grinilund sokn og kirke skifter navn til Eiksmarka sokn og kirke

Bakgrunn

Grinilund sokn søkte i brev av 17. april 2018 Oslo bispedømmeråd om navneendring fra Grinilund kirke og sokn til Eiksmarka kirke og sokn.

Saksgang ved navneendring

Det er en relativt omstendelig prosess å endre navn. Etter kirkeloven § 2 annet ledd er det Kongen som fastsetter navn på sokn. Dette er delegert til departementet som igjen har delegert dette til bispedømmerådet (jf. delegasjonsbrev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet av 19. juli 1996. Se pkt. 14.4 (s.297f) i Lovsamling for Den norske kirke (10. rev. Utg. KR 2017)).

Etter at stedsnavnloven ble endret i 2005 (med virkning fra 2006) ble saksgangen i forhold til Språkrådet forenklet. Etter lovendringen skal navnesaker til høring hos stedsnavntjenesten bare én gang, etter at andre kirkelige høringsuttalelser er hentet inn.

Uttalelser/vedtak i saken

Grinilund menighetsråd vedtok på sitt møte 16. januar 2018 følgende (sak 04/18):

«Menighetsrådet anbefaler at det sendes søknad til biskopen via kirkevergen, om å endre navn fra Grinilund menighet og kirke til Eiksmarka menighet og kirke. Forslag om å søke biskopen om navneendring legges fram for årsmøtet 2018 den 08.04.2018 til godkjenning.»

Menighetsmøtet i Grinilund 8. april 2018 støttet enstemmig navneendringen.

Prosten i Bærum uttaler i sitt brev av 7. mai 2018: «Ved å endre soknets og kirkens navn til Eiksmarka, vil kirken og menigheten på en mer hensiktsmessig måte relatere seg til lokalmiljøet. Jeg støtter forslaget til endring av navn og synes menighetens begrunnelse for endringen er klok og sakssvarende.»

Kirkelig fellesråd i Bærum behandlet saken i sitt møte 16. juni 2018 og fattet følgende vedtak (sak 38/18): «Kirkelig fellesråd i Bærum støtter søknaden om navneendring fra Grinilund menighet og kirke til Eiksmarka menighet og kirke.»

Bispedømmerådet sendte deretter søknaden og de kirkelige uttalelsene til Språkrådet for tilrådning. I svarbrevet fra Språkrådet 30.07.2018 heter det: «Vi har ingen merknader til forslaget om å endre navnet på Grinilund sokn og kirke til Eiksmarka sokn og kirke.

Endringen er godt begrunnet i de vedlagte brevene, og skrivemåten av det nye navnet er uproblematisk.»

Vurdering

Begrunnelsen for ønske om navneendring er at menigheten og kirken skal ha et navn som beskriver beliggenhet som flest mulig kan identifisere seg med. Eiksmarka er navnet på postdistriktet som soknet stort sett sammenfaller med, og navnet benyttes på skolen, biblioteket, T-banestasjonen og senteret.

Det ble også foretatt en vurdering av navnevalget i forhold til at kirketomten i sin tid ble skilt ut fra Grini gård og gitt som gave til kirkelig formål.

Navnevalget er drøftet med nåværende eier av gården, som har gitt sin fulle støtte til den foreslåtte navneendringen.

Både menighetsråd, prost og fellesråd er samstemte i at valget av Eiksmarka er et godt navn for både soknet og kirken. Når Språkrådet heller ikke har noen merknader til endringene, finner bispedømmerådet det enkelt å fatte sitt vedtak.

Vedtak i Oslo bispedømmeråd

Saken ble behandlet i Oslo bispedømmeråd 24.september 2018, som fattet følgende enstemmige vedtak i sak 69/18:

«Oslo bispedømmeråd godkjenner at Grinilund sokn og kirke endrer navn til Eiksmarka sokn og kirke. Endringen trer i kraft fra den tid Kirkelige fellesråd i Bærum bestemmer.»

Hvilken instans har ansvar for videre oppfølging til hvilke instanser?

Av erfaring vet vi at det kan ta litt tid før en navneendring blir registrert i alle de aktuelle databaser og hos de aktuelle instanser. Dette må fellesrådets administrasjon ta høyde for og avtale med blant annet soknet og kommunen.

Så langt vi har forstått er det Brønnøysundregistrene som er den sentrale aktøren som skal ha informasjon. Fellesrådet må derfor sjekke ut i Enhetsregisteret om organisasjonsnummeret og hvem som står som daglig leder av foretaket, og som da har den nødvendige myndighet til å endre navnet i Enhetsregisteret.

De fleste andre instanser henter informasjonen sin fra Brønnøysundregistrene, men vi er kjent med at både Statens Kartverk, Kirkerådet og Bærum kommune bør få kopi av informasjonen som blir sendt. De er derfor lagt inn som kopimottakere av dette brev.

Med vennlig hilsen

Elise Sandnes e.f.
stiftsdirektør

Magne Sandberg
spesialprest/rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Prosten i Bærum
Grinilund menighetsråd
Kirkerådet
Språkrådet
Bærum kommune, Bærum kommune

Postboks 484
Grinilunden 10

1302 SANDVIKA
1359 EIKSMARKA

Postboks 1573 Vika
Postboks 700
Sandvika

0118 OSLO
1304 SANDVIKA

Statens Kartverk

Mottakere:

Kirkelig fellesråd i Bærum

Rådhusetorget 5

1337 SANDVIKA

Kirkelig fellesråd i Bærum
Rådhuset 5
1337 SANDVIKA

Dato: 02.10.2018

Vår ref: 18/01520-54

Deres ref:

Tildelingsbrev trosopplæring høsten 2018- menigheten i Bærum

Oslo bispedømme
Tilskudd til trosopplæring

Bestillerref: 2830TKR

Forfall: 10.10.2018
Faktura: 2600/02-18

Det vises til tildelingsbrev av mars 2018, offentliggjøringsbrev, innsendte budsjetter og dokumentasjon fra de ulike menighetene, lokale avtaler/ vedtatte trosopplæringsplaner og vedtak i bispedømmerådet. I tillegg henvises det til *Forskrift for økonomiforvaltning for menighetsråd og fellesråd* av 25.09.2003. Det vises til *Plan for trosopplæring Gud gir – vi deler* vedtatt av Kirkemøtet i 2009.

Oslo bispedømmeråd overførte våren 2018 et akontobeløp til Bærum kirkelig fellesråd (reskontrnr:79) til trosopplæring. Det utbetalte beløpet er et akontobeløp og er halvparten av fjorårets helårs rammetildeling. Under er en forklaring av beløpet som utbetales i høst. De menighetene som fått tilsagn på mindreforbruksmidler, har mottatt egne brev om dette i august. I kolonnen «plusses» ligger mindreforbrukstildelingen. Fratrekk for mindreforbruk over 5% ligger i kolonnen «fradrag».

For andre halvår 2018 overføres kr. 3 139 706 til konto nr 8380 08 65282 innen 10. oktober til Bærum kirkelig fellesråd for menighetene i Bærum

Ramme med forklaring av beløpet

BÆRUM	Tildeling 2018	Utbetales 1. ha 2018	Frdrag	plusses	Utbetalt 2. ha 2018
Bryn	573 000	286500	0	50 000	336500
Grinilund	364 000	182000	0		182000
Haslum	682 000	341000	0	30 000	371000
Helgerud	480 000	240000	0		240000
Høvik	894 000	447000	106505		340495
Jar	794 000	397000	0		397000
Lommedalen	802 000	401000	0		401000
Fornebulandet	716 000	358000	0	45 400	403400
Tanum	613 000	306500	74927	5 400	236973
Østerås	616 000	308000	76662		231338
Sum	6 534 000	3267000	258094	130 800	3 139 706

Kontering			
Tilskudd til trosopplæring			
Kapittel post	Sted	Prosjekt	Beløp
0340 75	4601	2104900	3 139 706

Ved underforbruk/vakanse har fellesrådet mulighet til å omdisponere midler mellom budsjettets poster og mellom ulike menigheters trosopplæringsbudsjett innenfor fellesrådets område. Endringene skal drøftes med berørte menigheter. Større endringer skal kun skje etter avtale med bispedømmerrådet.

Ubrukte midler opp til 5 % av tildelingen overføres automatisk uten søknad fra tilskuddsmottaker. Ubrukte midler over 5 % av tildelingen, vil gå til fratrekk i neste års tildeling og vil bli forvaltet av bispedømmerrådet til trosopplæring i bispedømmet. For tilskuddsmottakere med lav tildeling, er grensen 10 000 kr, selv om det er mer enn 5 % av tildelingen. Fellesrådet skal gi melding til bispedømmerrådet så raskt som mulig, og **senest innen 1.mars 2019**, dersom det viser seg at de har ubrukte midler utover dette.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er benyttet til det gitte formål, kan bispedømmerrådet kreve deler eller hele beløpet tilbakebetalt.

Frist for levering av aktivitetsrapport for 2018 er 15.januar 2019. Aktivitetsrapporten rapporteres i planverktøyet på <http://trosopplaring.kirken.no>.

Innen 15. mai 2019 skal fellesrådet som mottar støtte i forbindelse med trosopplæringsreformen sende inn økonomirapport for 2018 for sine menigheter. Rapporten skal være et **uttrekk** av regnskapet og det skal være **signert** av kirkeverge. Fellesrådet innhenter rapporter og budsjetter fra menighetene.

Ta gjerne kontakt med økonomirådgiver Sigmund Gulliksrud eller rådgivere for trosopplæring Tonje Kristoffersen eller Petter Rønneberg, dersom noe er uklart.

Med vennlig hilsen

Elise Sandnes e.f.
stiftsdirektør

Tonje Kristoffersen
rådgiver trosopplæring

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kirkelig fellesråd i Bærum
Rådhuset 5
1337 SANDVIKA

Dato: 15.10.2018

Vår ref: 17/07144-13

Deres ref:

Bryn kirke - godkjenning av uttak av benker og polstret lekehus

Det vises til brev fra Kirkelig fellesråd i Bærum av 9. mai 2018 med vedlagte søknad fra Bryn menighet av 19. april 2018 angående ominnredning av kirkerommet i Bryn kirke.

Bakgrunn

Bryn kirke er en murkirke med konstruksjon i bærende tegl fra 1861, tegnet av arkitekt P. H. Holtermann. Kirken ble ombygd i 1911 og restaurert i 1961, og er listeført som særlig verneverdig.

Undertegnede var på befaring 29. januar 2018 i forbindelse med at vi hadde mottatt en søknad om endringer i kirkerommet. Den opprinnelige søknaden var for uklar og befaringen avklarte at det måtte grundigere arbeid til fra menighetens side for å kunne sende en akseptabel søknad. Den kom i brev av 9. mai 2018.

Søknaden inneholder også svært interessante opplysninger om den historiske utviklingen vedrørende kirkebenkene i Bryn kirke (vedlegg 3). Da kirken ble bygget i 1861 var den utstyrt med en annen og mer primitiv benketype enn den eksisterende. Disse ble antagelig skiftet ut i forbindelse med restaureringen i 1911, da også alterparti og prekestol ble byttet. Det kan ha vært opptil 22 benkerader den gang, selv om man ikke finner spor i gulvet etter mer enn 20 benkerader. Etter det er det blitt fjernet 3 benkerader – 1 rad foran og 2 rader bak – antagelig mellom hundreårsjubileet i 1961 og 1990. Disse er lagret på forsvarlig vis på Frogner gård.

Den aktuelle søknaden

I søknaden fra Bryn menighetsråd av 19. april 2018 er begrunnelsen for ønske om endringer at trosopplærings- og gudstjenestereformen kom med helt andre krav til bevegelse og fleksibel bruk av kirkerommet enn tidligere, da menighetens fokus var knyttet nokså ensidig mot alter og prekestol. For å legge mer til rette for barns, ungdoms og voksnes aktivitet og behov i kirkerommet, med arrangementer som «Lys våken» og «Tårnagenter», med muligheter for bønnvandring, bruk av lysglobe, bønnetre mm, trengs rett og slett mer plass. Menigheten søker derfor om følgende tiltak:

- Å ta ut 5 benker foran (vedlegg 1, samt tekst i selve søknaden). Dette dreier seg om to rader på venstre side av midtgangen (sett fra våpenhuset), samt den tverrstilte benken. Dette vil gi rom for mer fleksibilitet foran i kirken, samt
- gi permanent plass til det nyinnkjøpte flygelet på høyre side av rommet og et lite orgelpositiv på venstre side, som man ønsker å anskaffe (se vedlegg 2)

- c) Å ta ut 4 hele benkerader bak, samt 4 enkeltbenker (vedlegg 1). Enkeltbenkene er i dag 3 benker helt bakerst, som er snudd motsatt vei, samt den tverrstilte benken som er plassert mot vegg.
- d) Uttak av de bakre benkeradene vil gi mer fleksibilitet. Blant annet ønsker man å anskaffe stoler i stedet for benker, slik at kirkerommet fortsatt kan inneha tilstrekkelige sitteplasser ved de store anledninger. Egen søknad om stoler vil komme når biskopen eventuelt har godkjent uttak av benkeradene.
- e) Når det ikke er de store anledninger, er det ønskelig å møblere bakre del av kirkerommet med stoler og bord til kirkekaffe (vedlegg 5).
- f) Å anskaffe en «kube», dvs et sammenleggbart, polstret lekehus med bord og stoler i, til bruk for barna under gudstjenesten. Frontveggen mot alteret vil være av glass, mens sideveggene og taket vil bestå av perforerte plater av eik på utsiden og tekstiler på innsiden. Alt lys i «kuben» vil være led og oppladbare, slik at man ikke er avhengig av kabling.
- g) På bakveggene på hver side av dørene fra våpenhuset ønskes skapseksjoner. På høyre side – sett fra våpenhuset – tenkes hylleseksjon på hjul med bøker og puter å bli plassert inne i benkeskapene. Over benken tenkes skap med hyller for oppbevaring. På venstre side tenkes benkeskapene som oppbevaring for bordene. I tillegg ønskes skap over benkene for oppbevaring av bøker, samt utstillingsmulighet.
- h) Glassmonter med gammel messehagel, som er hengt opp på høyre sidevegg bak, søkes nå også godkjenning for (se foto nr.2).

I sin oversendelse av saken til biskopen, skriver kirkevergen: «Vårt inntrykk er at kirkerommet med dette prosjektet vil få et estetisk løft og gi det inntrykk av ro og orden som bør være i et kirkerom. I tillegg ser vi at det oppnås flere gode løsninger når det gjelder bruken av kirken. ... Prosjektet synes å være både gjennomarbeidet og gjennomtenkt, og vil etter vårt syn være et pluss for Bryn kirke og for menigheten.»

Lovhjemmel

Kirkeloven § 21 fjerde ledd første punktum:

Oppføring, ombygging, utvidelse og nedleggelse av kirke skal godkjennes av departementet.

I brev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet til biskopene av 15. april 2000 er dette delegert til biskopene. Her er også nærmere presisering av hva de ulike begrepene innebærer:

Innenfor Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets myndighet etter kirkeloven § 21 gis biskopene fullmakt til å godkjenne ombygging og utvidelse av kirke Med «ombygging» menes enhver endring i kirkens faste struktur som f.eks. nytt toalettanlegg, installasjon av sprinkleranlegg, nye vinduer, endring av galleri for tilpasning av nytt orgel og ommøblering/flytting av fast inventar som f.eks. benker, prekestol, alterring, alter og orgel. For kirker eldre enn 1850 og listeførte kirker bygget etter 1850 regnes også skifting av kledning som ombygging. Med «utvidelse» menes enhver form for tilbygg og påbygg. En rullestolrampe vil normalt anses som et tilbygg.

Uttalelser

Biskopen oversendte i brev av 22. mai 2018 søknaden fra Kirkelig fellesråd i Bærum til uttalelse til Riksantikvaren og – etter at uttalelsen fra Riksantikvaren var kommet – saken videre til prostens i Bærum i brev av 11. oktober 2018 for uttalelse.

Riksantikvaren skriver i sin uttalelse av 11. oktober 2018:

- *Fjerning av benker for plass til instrumenter og annet.* Dagens benker kom på plass i forbindelse med kirkens 100-års jubileum og var en del av Finn Bryns ombygging av interiøret. Benkene er svært tidstypiske og henger tett sammen med resten av elementene arkitekten tilførte den gang, både i utforming og fargesetting. Den rytmen, symmetrien og stringensen benkeradene tilfører kirkerommet kan ikke erstattes av

stoler. Å fjerne en så stor andel av benkene som omsøkt vil gjøre at man ender opp med kun litt over halvparten av radene som sto der opprinnelig. Vi ser at flere benkerader fremst i kirken allerede har blitt tatt ut og siste rad mot koret består så vidt vi kan se på tegningene av to benker på nordre side av midtgang mens de to mot søndre vegg er fjernet. For å gi plass til musikkinstrumenter og få en symmetrisk avslutning av benkeradene mot koret støtter vi derfor at de to benkene fremst på venstre side kan tas ut. Bak i kirkeskipet vurderer vi imidlertid at å ta ut alle de omsøkte benkene overskrider den arkitektoniske tålegrensen. I tillegg er det visuelt forstyrrende å ha stabler av stoler stående opp mot langveggene når de ikke er i bruk. Vi vurderer at det skillet undersiden av galleriet skaper er en naturlig linje å forholde seg til i forhold til benkeoppsettet. For å strekke det litt vil det i Bryn kirke bety å ta ut de to bakerste benkeradene pluss de tre benkene som er snudd bakover. Benkene i Bryn kirke er korte og forholdsvis lette. Vi foreslår derfor at for å kutte ned på antall stoler kan den siste benkeraden snus 180 grader i likhet med de bakerste tre benkene i dag og brukes som del av sitteplasser for kirkekaffen. Et par av benkene som «fjernes» kan også settes langs ytterveggene heller enn å fjernes fra kirkeskipet. Da kan de også brukes ved kirkekaffen og settes tilbake i benkerader til konfirmasjoner, julaften og andre situasjoner hvor kirken fylles.

- *Polstret lekehus.* Normalt sett ser vi helst at nye elementer som tilføyes kirkerommet som frittstående møblering ikke er høyere enn benkevangene. Vi ser allikevel at dette er et enkelt reversibelt tiltak, og at det kan tilføre kirkeskipet et element barna kan synes er spennende i tillegg til den lyddempende effekten. Det er også positivt at menigheten tenker trådløs belysning. Vi gir derfor vår tilslutning til at dette prøves ut.
- *Innredning av kirkeskipets bakvegg.* Vi ser behovet for en opprydning av bakre del av kirkeskip og støtter menighetens ønske om dette. Å få på plass gode innebygde løsninger som gjør lagring av salmebøker, bord og annet enklere og ryddigere er et godt tiltak. Det innsendte materialet er imidlertid mangelfullt og det er vanskelig å ta fullstendig stilling til denne delen av søknaden. Vi ber om å få tilsendt oppriss av bakveggen med forklaring av materialer, farger, utforming og bruk inkludert belysning for å gi bedre forståelse av de ønskede løsningene. Vi avventer en endelig vurdering av denne delen av tiltaket til vi har dette på plass.
- *Glassmonter til messehagel.* Slike tiltak gir vi normalt sett vår tilslutning til men kan ikke se at søknaden inneholder noe konkret informasjon om monter eller plassering. For å kunne gi en vurdering av tiltaket ber vi om at målsatte illustrasjoner av monter og hvor det er tenkt plassert (inntegnet på plantegning) blir oversendt sammen med den etterspurte informasjonen om innredning i bakveggen.

Prosten i Bærum skriver i sin uttalelse av 12. oktober 2018:

- «Jeg ser klart behovet for visse endringer i et kirkerom som er «låst» på grunn av faste benker. I dag er behovet for mer fleksible rom sterkere til stede for et variert gudstjenesteuttrykk og at kirken også brukes til konserter. Samtidig har vi et ansvar for å ivareta byggets arkitektoniske uttrykk. Begge disse hensyn må tas hensyn til. Jeg støtter at de to benkene fremst på venstre side kan tas ut for å gi plass til musikkinstrumenter. Dette er i tråd med riksantikvarens uttalelse.»
- «Jeg støtter riksantikvarens forslag om at en kan fjerne de to bakerste benkeradene og de tre benkene som er snudd bakover. For å hindre at det blir for mange stabler med stoler bak i rommet, kan den siste raden med benker snus 180 grader, slik de siste benkene står i dag, og fungere som sitteplasser ved kirkekaffe og andre arrangement. En kan også vurdere å plassere et par av benkene som skal fjernes langs veggene. Da reduseres antall løse stoler, da disse benkene kan tas i bruk ved større arrangementer.»
- «Polstret lekehus. Jeg støtter riksantikvarens vurdering av at dette kan prøves ut.»
- «Bakveggen fremstår i dag uryddig. Derfor trengs det gode, innebygde løsninger for lagring. Jeg støtter her riksantikvarens behov for å få tilsendt et planforslag der det kommer tydelig fram både materialbruk, farger, utforming, før det tas endelig stilling til denne delen av søknaden.»
- «Glassmonter med messehagel. Ideen er svært god. Det er fint å bruke disse som en del av utsmykningen av kirken. Jeg støtter riksantikvaren at det her må komme med presise beskrivelser av monter og plassering på bakveggen.»

Vurdering

Biskopen legger til grunn at tiltakene er søknadspliktig med hensyn til «ombygging» av Bryn kirke, forstått som «enhver endring i kirkens faste struktur».

Tiltakene er av en slik art at de anses som kurante saker som vedrører kirkebygg og derfor er delegert videre til stiftsdirektør i notat av 13. januar 2017. Stiftsdirektør har deretter delegert dette videre til kirkefagsjef i notat av samme dato.

Riksantikvaren har vært purret på flere ganger for å avgi uttalelse. Normalt skal de avgi en slik innen tre måneder, men på grunn av ferieavviklingen mente direktoratet at de trengte mer tid. Allikevel er det grunn til å påpeke at en slik saksbehandlingstid er uholdbar.

Riksantikvaren og prosten er samstemte i sine uttalelser og råd til biskopen. De har forståelse for menighetens behov og ønsker, men påpeker samtidig at det overskrider tålegrensen at nesten halvparten av de opprinnelige benkene fjernes. Biskopen skal fatte vedtak etter kirkeloven, men har også et ansvar for å se endringer i lys av kulturminneperspektivet og det arkitektoniske uttrykket i en kirke. Riksantikvarens og prostens samstemthet gir derfor en viss tyngde og dette legges også til grunn for vurdering her. Om menigheten/fellesrådet på et senere tidspunkt – på bakgrunn av de erfaringer de da har gjort – ønsker å søke om flere endringer enn biskopens har godkjent, har de selvsagt anledning til det. Det synes imidlertid som menigheten med vedtaket nedenfor vil gis en god mulighet for å realisere sine drømmer om et mer fleksibelt og brukervennlig kirkerom.

Når det gjelder stoler som erstatning for uttak av benker, påpekes det at egen søknad om dette vil komme etter at godkjenning av fjerning av benker foreligger.

Det blir også spennende å høre hvilke erfaringer menigheten etter hvert vil gjøre seg med «kuben», det polstrede lekehuset, som det nå gis vedtak om at kan anskaffes i bakre del av kirkerommet.

For innredning av bakveggen og plasseringen av glassmonter til messehagel, støttes riksantikvarens og prostens uttalelser.

Vedtak

Med hjemmel i Kirkeloven § 21 fjerde ledd første punktum - og slik dette er delegert til biskopene i brev fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet av 15. april 2000 og videre delegert til stiftsdirektør i notat av 13. januar 2017 og deretter til kirkefagsjef av samme dato – godkjenner kirkefagsjefen den innsendte og overfor omtalte søknaden om ominnredning av kirkerommet i Bryn kirke på følgende punkter:

- Det kan tas ut to benker fremst på venstre side – for å gi en symmetrisk avslutning mot koret.
- Flygelet kan plasseres på høyre side av rommet, der de tilsvarende benkene allerede er tatt ut.
- Det kan tas ut de to bakerste benkeradene, samt de tre benkene som i dag er snudd bakover. I tillegg kan den kommende siste benkeraden snus 180 grader, slik at disse kan brukes som sitteplasser ved kirkekaffe og andre anledninger.
- Benkene som tas ut må lagres forsvarlig. Det kan også vurderes om noen av disse kan benyttes langs ytterveggene.
- «Kuben» - det polstrede lekehuset – kan anskaffes.

Når det gjelder bakveggen og glassmonteren med messehagel, bes det om en mer presis og detaljert søknad, slik både riksantikvaren og prosten påpeker.

Det må også komme en tydelig søknad på hvilke stoler som ønskes benyttet som erstatningsstoler for benkene. Søknaden må beskrive materialvalg, form og farge og gjerne ledsages av bilder og stoffprøver.

Det må også komme en egen søknad om orgelpositiv når dette er klart.

Med vennlig hilsen

Jorun Elisabeth Berstad Weyde
kirkefagsjef

Magne Sandberg
spesialprest/rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Prosten i Bærum
Bryn menighetsråd
Riksantikvaren
Riksantikvaren, Hege Sejnæs Eilertsen
Stein Bjarne Westnes

Postboks 484
Kirkegårdsveien 5
Pb. 8196 Dep
Pb. 8196 Dep
Åsjordhagen 6

1302 SANDVIKA
1348 RYKKINN
0034 OSLO
0034 OSLO
1349 RYKKINN

Mottakere:

Kirkelig fellesråd i Bærum

Rådhus torget 5

1337 SANDVIKA